

Міністерство освіти і науки України
Департамент науки і освіти
Харківської обласної державної адміністрації
Комунальний заклад
«Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради

ЗАТВЕРДЖУЮ

РЕКТОР Г. Ф. ПОНОМАРЬОВА

«» _____ 2018 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНУ
СЛУЖБУ АКАДЕМІЇ**

м. Харків

I. Загальні положення

1.1 Положення про соціально-психологічну службу Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради розроблено відповідно до Положення про психологічну службу системи освіти України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 22.05.2018 № 509 відповідно до статті 76 Закону України «Про освіту», Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.10.2014 № 630, з метою організації діяльності психологічної служби та соціально-педагогічного патронажу у системі освіти України.

1.2. Соціально-психологічна служба Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради (далі – соціально-психологічна служба академії) є структурним підрозділом академії, діяльність якого спрямована на охорону фізичного і психічного здоров'я студентської молоді. Загальною метою служби є сприяння створенню умов для соціального та інтелектуального розвитку здобувачів освіти, надання психологічної та соціально-педагогічної підтримки всім учасникам освітнього процесу відповідно до цілей та завдань системи освіти.

1.3. Служба забезпечує своєчасне і систематичне вивчення психофізичного розвитку студента, мотивів його поведінки і діяльності з урахуванням вікових, інтелектуальних, фізичних, гендерних та інших індивідуальних особливостей.

1.4. Соціально-психологічна служба здійснює свою діяльність у взаємодії з іншими структурними підрозділами академії.

1.5. Соціально-психологічна служба у своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», іншими законами України, постановами Верховної Ради України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України, а також цим Положенням.

1.6. Діяльність служби забезпечується практичними психологами та соціальним педагогом, які мають вищу спеціальну освіту. За своїм статусом працівники служби належать до педагогічних працівників і, відповідно до чинного законодавства України, користуються усіма правами і гарантіями, передбаченими для них.

2. Основні завдання

2.1. Завдання соціально-психологічної служби академії полягають:

- у збереженні та зміцненні психічного та соціального здоров'я, сприянні особистісному, інтелектуальному, фізичному і соціальному розвитку здобувачів освіти шляхом доповнення сучасних методів навчання та виховання ефективними психолого-педагогічними технологіями;
- сприянні забезпеченню психологічної безпеки, наданні психологічної і соціально-педагогічної допомоги всім учасникам освітнього процесу;
- у полегшенні процесу адаптації здобувачів освіти до умов освітнього процесу;
- у формуванні психологічної культури майбутніх педагогів;
- у сприянні виконанню освітніх і виховних завдань академії.

2.2. Основні функції соціально-психологічної служби:

- діагностично-прогностична – психолого-педагогічне вивчення чинників становлення особистості, її індивідуального розвитку;
- організаційно-методична – визначення стратегії, мети, завдань, планування діяльності соціально-психологічної служби та координація взаємодії учасників освітнього процесу;
- корекційно-розвиткова – система впливів, спрямованих на подолання визначених проблем, труднощів, шкідливих звичок, негативних емоційних станів тощо у здобувачів освіти; здійснення психолого-педагогічних заходів з метою усунення відхилень у психофізичному та інтелектуальному розвитку і поведінці, подолання різних форм девіантної поведінки; сприяння розвитку освітніх, інтелектуальних, загальних, спеціальних та соціальних здібностей, формування мотивації до освітньої діяльності у здобувачів освіти; надання психолого-педагогічної допомоги здобувачам освіти з метою адаптації до умов навчання і життєдіяльності;
- консультативна – допомога у вирішенні проблем щодо розвитку, виховання, навчання та формування психологічної і соціальної компетентності учасників освітнього процесу;
- просвітницько-профілактична – поширення психологічних знань, виявлення фактів порушення прав дитини, вжиття заходів щодо подолання негативних чинників, які впливають на життєзабезпечення дитини, її

моральний та соціальний розвиток, профілактика та попередження негативних впливів;

- соціально-захисна – здійснення соціально-педагогічного супроводу учасників освітнього процесу, які опинилися у складних життєвих обставинах, перебувають у кризових ситуаціях (постраждали від соціальних, техногенних, природних катастроф, перенесли тяжкі хвороби, стреси, переселення, зазнали насильства тощо); захист конституційних прав і статусу, законних інтересів здобувачів освіти.

2.3. Основні напрями діяльності соціально-психологічної служби:

- діагностика - виявлення причин труднощів у навчанні, інтелектуальному розвитку, соціально-психологічній адаптації; вивчення та визначення індивідуальних особливостей динаміки розвитку особистості, потенційних можливостей в освітньому процесі, професійному самовизначенні;

- профілактика - своєчасне попередження відхилень у психофізичному розвитку та становленні особистості, міжособистісних стосунках, запобігання конфліктним ситуаціям в освітньому процесі;

- корекція – усунення виявлених труднощів соціально-психічного розвитку здобувачів освіти, зниження ризиків проблем адаптації до освітнього середовища, схильності до залежностей та правопорушень, різних форм девіантної поведінки;

- навчальна діяльність - форма активного співробітництва, направлена на удосконалення, розвиток, формування особистості;

- консультування – багатофункціональний вид індивідуальної та групової роботи, спрямований на вирішення запитів, з якими звертаються учасники освітнього процесу;

- зв'язки з громадськістю – діяльність, спрямована на досягнення взаєморозуміння, співпрацю між окремими особами, колективами, соціальними групами, організаціями, державними органами управління;

- просвіта – формування психологічної та соціальної компетентності учасників освітнього процесу.

3. Зміст діяльності

3.1. Практичний психолог академії здійснює:

- психологічне забезпечення освітнього процесу;
- психологічний супровід психічного, розумового, соціального і фізичного розвитку здобувачів освіти;
- психологічну діагностику та аналіз динаміки психічного, розумового і соціального розвитку здобувачів освіти;
- психологічний супровід адаптації до умов освітнього процесу;
- реалізацію розвивальних, профілактичних, просвітницьких, корекційних програм з урахуванням індивідуальних, гендерних, вікових особливостей здобувачів освіти;
- консультативну допомогу всім учасникам освітнього процесу з питань навчання, виховання здобувачів освіти, особистісного та професійного розвитку тощо;
- роботу з постраждалими від насильства здобувачами освіти.

3.2. Практичний психолог академії бере участь в:

- освітній діяльності, спрямованій на забезпечення всебічного розвитку здобувачів освіти як особистості та найвищої цінності суспільства, їх талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей, виховання відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству;
- роботі Вченої ради академії, психолого-педагогічних консилиумів, семінарів і засідань методичних об'єднань, Школі молодого викладача-початківця;
- розробці та впровадженні розвивальних, корекційних програм, практичних посібників, методичних рекомендацій, планів освітньої діяльності з урахуванням індивідуальних, гендерних, вікових особливостей здобувачів освіти;
- організації психологічної підготовки здобувачів освіти до проходження педагогічної практики в закладах освіти.

3.3. Практичний психолог академії сприяє:

- формуванню у здобувачів освіти відповідальної та безпечної поведінки в ситуаціях ризику, навичок здорового способу життя, збереженні репродуктивного здоров'я, готовності до самореалізації;
- підвищенню професійної мотивації здобувачів освіти, формуванню життєвої компетентності;
- формуванню соціально-комунікативної компетентності здобувачів освіти;
- попередженню та профілактиці професійного вигорання науково-педагогічних та педагогічних працівників;
- формуванню психологічної культури учасників освітнього процесу;
- попередженню будь-яких видів і форм насильства та конфліктів серед здобувачів освіти;
- формуванню небайдужого ставлення здобувачів освіти до постраждалих студентів, усвідомленню необхідності невідкладного інформування педагогів про випадки домашнього насильства і конфліктів серед здобувачів освіти, що стали їм відомі;
- формуванню психологічної культури студентської молоді, педагогів, батьків, консультує з питань психології, її практичного використання в організації освітнього процесу.

3.4. Соціальний педагог академії здійснює:

- соціально-педагогічний супровід здобувачів освіти, колективу та мікрогруп, осіб, які потребують піклування чи перебувають у складних життєвих обставинах;
- консультативну допомогу всім учасникам освітнього процесу з питань навчання, виховання здобувачів освіти, особистісного та професійного розвитку тощо;
- просвітницьку та профілактичну роботу серед учасників освітнього процесу з питань запобігання та протидії домашньому насильству, у тому числі стосовно студентів та за участю студентів, злочинності, алкоголізму, наркоманії тощо;
- вивчення та аналіз соціальних умов розвитку здобувачів освіти, мікроколективу студентського колективу в цілому;
- соціально-педагогічний супровід студентів пільгового контингенту;
- підготовку наказів відповідно до нормативних документів та чинного законодавства, що стосується студентів з числа пільгового контингенту.

3.5. Соціальний педагог академії бере участь у:

- роботі Вченої ради, психолого-педагогічних консилиумів, семінарів і засідань методичних об'єднань;
- плануванні і реалізації завдань соціалізації здобувачів освіти, адаптації їх у новому колективі і соціальному середовищі;
- у формуванні навичок дотримання норм та правил поведінки, попередженню негативних явищ серед здобувачів освіти.

3.6. Соціальний педагог академії сприяє:

- взаємодії закладів освіти, сім'ї і суспільства у вихованні здобувачів освіти, їх адаптації до умов соціального середовища, забезпечує консультативну допомогу батькам, особам, які їх замінюють, адміністрації, викладачам та іншим працівникам закладу вищої освіти;
- захисту прав здобувачів освіти, представляє їхні інтереси у службі у справах дітей, правоохоронних і судових органах тощо;
- формуванню у здобувачів освіти відповідальної поведінки, культури здорового способу життя, збереження репродуктивного здоров'я;
- попередженню конфліктних ситуацій, що виникають під час освітнього процесу, запобіганню та протидії домашньому насильству.

3.7. Працівник соціально-психологічної служби зобов'язаний:

- знати чинне законодавство щодо діяльності психологічної служби у системі освіти та інші нормативно-правові акти, пов'язані з його діяльністю;
- будувати свою діяльність на основі доброзичливості, довіри, у тісній співпраці з усіма учасниками освітнього процесу;
- застосовувати у роботі психологічний і соціологічний інструментарій, рекомендований для використання;
- бути компетентним і постійно збагачувати знання у межах своєї компетенції;
- надавати психологічну допомогу за запитами учасників освітнього процесу;
- інформувати учасників освітнього процесу про результати проведених психологічних обстежень, їх значення і можливості подальшого використання (за винятком особистої інформації), про свою діяльність на основі об'єктивних і точних даних таким чином, щоб не зашкодити професії;

- здійснювати індивідуальну діагностику, корекцію за запитом учасників освітнього процесу;
- використовувати науково обґрунтовані методи і технології професійної діяльності;
- поважати професійну компетентність своїх колег та представників суміжних професій;
- популяризувати соціально-психологічні знання;
- поважати гідність здобувачів освіти;
- виконувати свої посадові обов'язки в межах своїх повноважень;
- пропагувати здоровий спосіб життя, підвищувати рівень психологічних знань науково-педагогічних та педагогічних працівників, батьків (законних представників);
- постійно підвищувати свій професійний рівень;
- знати вимоги державних стандартів щодо забезпечення освітнього процесу, основні напрями і перспективи розвитку освіти, психолого-педагогічної науки.

УХВАЛЕНО

На засіданні Вченої ради академії
Протокол № 2 від 19.09.2018 р.